

विविध दाखल गुन्हातील आरोपीविरुद्ध न्यायालयात दोषारोपपत्र दाखल करण्यास परवानगी देण्याबाबतच्या प्रस्तावासंबंधीत आरोपीबाबत तपशील विहित नमुन्यात पाठविण्याबाबत तसेच असे प्रस्ताव परिपूर्ण स्वरूपात पाठविण्याबाबत....

महाराष्ट्र शासन
गृह विभाग (विशेष)

परिपत्रक क्र.डिआयएस-२००५/प्र.क्र.२६९/विशा-१ब
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२, दिनांक: १९ ऑक्टोबर, २००५

पहावे :- शासन परिपत्रक, गृह विभाग, क्रमांक डिआयएस-२००५/प्र.क्र.१२९/विशा-१ब,
दिनांक १० ऑगस्ट, २००४

परिपत्रक

प्रस्तावना :- विविध गुन्हातील आरोपीविरुद्ध न्यायालयात दोषारोपपत्र दाखल करण्यास शासनाची मंजूरी देण्याबाबतचे प्रस्ताव शासनास प्राप्त होतात त्यातील आरोपींच्या नावामध्ये व गुन्हांच्या कलमांमध्ये तसेच इतर तपशीलात त्रुटी असल्यास त्याबाबतचे मंजूरी आदेश विलंबाने निर्गमित होतात. तसेच अशा मंजूरी आदेशांत त्रुटी राहिल्यास शासनकडून निर्गमित केलेले मंजूरी आदेश त्यात सुधारणा करण्यासाठी शासनाकडे परत पाठविले जातात. अशाप्रकारे शासनाकडून सुधारित मंजूरी आदेश निर्गमित करावे लागून त्यामध्ये कालापर्व्यव होतो व आरोपपत्र दाखल करण्यास विलंब होतो.

उपरोक्त बाब विचारात घेऊन संदर्भाधीन परिपत्रकान्वये काही मार्गदर्शक सूचना शासनाकडून देण्यात आल्या असल्या तरी प्राप्त होणाऱ्या प्रस्तावांत काही त्रुटी रहात असल्यामुळे प्रस्तावास मंजूरी देण्यात अडचणी निर्माण होतात व विलंब होतो.

परिपत्रक :- उपरोक्त बाब विचारात घेता यापुढे शासनाच्या मंजूरीसाठी प्रस्ताव पाठविताना पुढील सूचना विचारात घ्याव्यात :-

- १) प्रस्ताव शासनाच्या मंजूरीसाठी पाठविताना त्याबाबतचा तपशील पुढील नमुन्यात (इंग्रजीत) पाठविण्यात यावा

SCHEDULE

Particulars of the accused persons (i.e. names, addresses etc)	Police Station Register No. & Date	Crime	Alleged criminal acts of the accused persons leading to criminal misconduct
१	२		३

- २) उपरोक्त माहिती अचूक असल्याबाबत सक्षम प्राधिकाऱ्याचे प्रमाणपत्र माहितीसोबत जोडण्यात यावे.
- ३) प्रस्तावासोबत तपशीलवार अनुक्रमणिका (Index of the case)जोडण्यात यावी.
- ४) प्रस्तावासोबत संबंधित गुन्हाबाबत अधिनियमांच्या/कलमांच्या/नियमांच्या प्रती जोडण्यात याव्यात.

सामान्य प्रशासन विभागशी संबंधित असल्यामुळे असे प्रस्ताव प्रधान सचिव, सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२ यांना परस्पर पाठवावेत व त्याची एक प्रत या विभागास पोहोचवावी.

- ६) प्रक्षोभक व आक्षेपार्ह भाषणासंदर्भात आरोपींच्या भाषणाबाबत शब्दशः अहवाल (Verbatim Report) प्रस्तावासोबत पाठविण्यात यावा.
- ७) बेकायदेशीर कृत्ये (प्रतिबंध) अधिनियम, १९६७ अन्वये बंदी घालण्यात आलेल्या संघटनांसाठी कृत्य करणाऱ्या आरोपींसंदर्भात त्यांनी बंदीनंतर बेकायदेशीर संघटनांच्या सभासदत्वाव्यतिरिक्त अन्य कोणती बेकायदेशीर कृत्ये केली ते निःसंदिग्धरित्या स्पष्ट करण्यात यावे.
- ८) प्रस्तावासोबत आरोपीनिहाय वेगवेगळ्या कृत्यांचे/गुन्हांचे स्वरूप घटनांच्या कालानुक्रमाने (Chronologically) स्पष्ट करण्यात यावे.
- ९) प्रस्तावासोबत पोलीस अधिकारी/कर्मचारी यांच्याव्यतिरिक्त, असल्यास अन्य स्वतंत्र साक्षीदारांचे, जबाब सादर करण्यात यावेत.
- १०) प्रस्ताव शासनास पाठवितांना दाखल गुन्हेगारीतील आरोपींविरुद्ध न्यायालयात दोषारोपपत्र दाखल करण्यास केवळ शासन सक्षम आहे असेच प्रस्ताव शासनास पाठविण्यात यावे.
- ११) प्रस्ताव शासन मंजुरीसाठी सादर करताना प्रस्तावात उल्लेखित अधिनियमातील कलमे/नियम प्रथम खबरी अहवालातील अधिनियमातील कलमे/नियम इ. प्रमाणे असावीत, तसेच शासन मंजुरी ज्या कलमांसाठी आवश्यक आहे त्यांचा स्पष्ट उल्लेख करण्यात यावा.
- १२) प्रस्तावासोबत प्रथम खबरी अहवाल, घटनास्थळ पंचनामा, आरोपींचा पूर्वतिहास इ. बाबींबाबत आवश्यक कागदपत्रे (Calendar of evidence सह) जोडण्यात यावीत. वरील सूचनांचे काटेकोरपणे पालन करण्यात यावे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

सही/-

(रु. त्र. देशमुख)
शासनाचे सह सचिव

प्रत,

पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई. (५ प्रती)
पोलीस आयुक्त, मुंबई (५ प्रती)
सर्व पोलीस आयुक्त (पोलीस आयुक्त, मुंबई वगळून)
सर्व जिल्हादंडाधिकारी
सर्व पोलीस अधीक्षक

प्रत माहितीसाठी,

प्रधान सचिव, सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
निवड नस्ती, गृह विभाग (विशा-१ब).
संग्रहार्थ धारिका